

Dyrektor Muzeum Zamku Książąt Pomorskich w Darłowie odchodzi na emeryturę

written by Archiwum Urzędu Miejskiego w Darłowie | 28 września 2020

Konstanty Kontowski dyrektor Muzeum Zamku Książąt Pomorskich z końcem września 2020 odchodzi na emeryturę. W piątek 25 IX na darłowskim zamku składano mu podziękowania za ponad 40 lat pracy dla polskiego muzealnictwa i upowszechnianie historii i kultury polskiej. Podczas spotkania, starosta Sławieński Wojciech Wiśniowski dziękował mu za wieloletni wkład pracy w rozwój Muzeum i upowszechnianie dóbr kultury oraz lokalnych twórców sztuki. Jednocześnie oznajmił, że Konstanty Kontowski, będąc emerytem w dalszym ciągu będzie kierował Muzeum na pół etatu i dzielił się swym cennym doświadczeniem.

Dyrektora żegnało szerokie grono osób, które z nim współpracowały jak np. Ewa Bielecka, była dyrektor Muzeum Zamku Książąt Pomorskich, Leszek Walkiewicz przewodniczący Rady Muzealnej i prezes Towarzystwa Przyjaciół Ziemi Darłowskiej, oraz byli i obecni współpracownicy.

Jako pasjonat kultury i sztuki polskiej, przez ponad 40 lat ofiarnie przyczyniał się do rozwoju Muzeum i propagowania, a także upowszechniania dóbr kultury. Skupił wokół siebie ludzi wykształconych, merytorycznie przygotowanych, dzięki czemu Muzeum stało się jedną z

najciekawszych placówek muzealnych na Pomorzu. Udało mu się w tym czasie przekształcić Muzeum z placówki o znaczeniu lokalno-powiatowym w znaczącą instytucję kulturalną o prestiżu ponad regionalnym.

Konstanty Kontowski jest autorem wielu publikacji i inicjatorem wydawania Darłowskich Zeszytów Muzealnych. Jest również malarzem, grafikiem i rzeźbiarzem. Projektuje medale, tablice pamiątkowe, foldery. Doskonale łączy zainteresowania zawodowe ze swoimi pasjami artystycznymi. Jednym z ważniejszych jego dzieł jest Pomnik władcy Skandynawii i Pomorza Króla Eryka Pomorskiego odsłonięty na dziedzińcu zamkowym w 2010 roku na 80-lecie Muzeum.

Przez dziesiątki lat Konstanty Kontowski jako historyk sztuki i artysta dokumentuje i utrwala piórkami zabytki oraz piękno ziemi pomorskiej. Jego prace zamieszczano w Echu Darłowa, Darłowskich Zeszytach Naukowych, dwóch albumach „Darłowskie szkice” (1996) i „Sławno rysunki Konstantego Kontowskiego” (2015) oraz w wielu innych publikacjach. Uchwycił w nich piękno wielowiekowej architektury i urokliwe zaułki. Jego prace wystawiano w wielu pomorskich galeriach oraz w Danii i Niemczech.

Wszyscy podkreślali talent i dokonania oraz charyzmę Jubilata połączoną z wielką kulturą osobistą i empatią. Sypały się anegdoty i wspomnienia ze wspólnych przeżyć od czasów remontu zamku w latach 70-tych po dzień dzisiejszy.

Jako kompetentny fachowiec z biegłością porusza się w zagadnieniach sztuki dawnej i nowoczesnej. Ma duże doświadczenie we współpracy z instytucjami kultury, w naszym regionie i bardzo dobre kontakty z artystami. Jednym z ważniejszych jego i kierowanej przez niego załogi osiągnięciem było zorganizowanie multimedialnej wystawy o królu Eryku Pomorskim w ramach projektu unijnego „Darłowo w czasach króla Eryka Pomorskiego” przy współpracy ze Starostwem Powiatowym i Urzędem Miasta w Darłowie. Ekspozycję otwarto uroczyście z okazji Nocy Muzeum 17 maja 2019 r. Do wystawy dołączono obszerny katalog. Dzięki inwestycjom dofinansowanym ze środków UE zmieniło się również otoczenie zamku. Inna wystawa edukacyjna Dirlov- Rügenwalde- Darłowo zdobyła nagrodę konkursu „Zachodniopomorskie Muzealne Wydarzenie Roku 2014”.

Z jego inicjatywy corocznie odbywają się plenery plastyczne z udziałem artystów, z terenu powiatu sławieńskiego. Od początku jest komisarzem plenerów, które prowadzą do utworzenia galerii obrazów i rzeźb tematycznie związanych z regionem.

Muzeum pod jego kierownictwem organizuje dziesiątki wystaw, wiele prelekcji, koncerty dobrze oceniane przez widzów. Przed każdym sezonem turystycznym aranżuje nowe ekspozycje, o charakterze morskim, które przyciągają zarówno młodzież jak i dorosłych. Rocznie Muzeum odwiedza ponad 80 tys. osób. Ten dobry Gospodarz zamku i kustosz zbiorów muzealnych corocznie organizuje zazwyczaj we współpracy z organizacjami pozarządowymi, czy fundacjami, co najmniej jedną sesję naukowo- historyczną na tematy historii i kultury Ziemi Sławieńskiej i Darłowskiej zwykle zakończoną naukową publikacją. Do jego zawodowych osiągnięć zaliczyć należy pozyskanie dla Muzeum kilkuset zabytków. Jego wieloletnie doświadczenie gwarantuje najwyższą jakość wykonywanej pracy.

Emerytura to nowy etap w życiu człowieka. Ale w przypadku Konstantego Kontowskiego przejście na emeryturę jest jedynie momentem symbolicznym i wierzę, że dopiero teraz

znajdzie on więcej czasu na realizację swoich planów i na artystyczną pracę twórczą. Dzięki temu nasz region zyska jeszcze wiele cennych dzieł sztuki.

Leszek Walkiewicz

KONSULTACJE Projektu Programu Współpracy Miasta Darłowo z organizacjami pozarządowymi na rok 2021

written by Archiwum Urzędu Miejskiego w Darłowie | 28 września 2020

KONSULTACJE Projektu Programu Współpracy Miasta Darłowo z NGO na rok 2021

Burmistrz Miasta Darłowo zaprasza organizacje pozarządowe oraz podmioty wymienione w art. 3 ust. 3 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz. U. z 2020. poz. 1057) do udziału w otwartych konsultacjach dotyczących projektu Programu współpracy Miasta Darłowo z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami, o których mowa w art. 3 ust. 3 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie na rok 2021.

Konsultacje zostaną przeprowadzone w formie pisemnego wyrażania opinii lub uwag w sprawie konsultowanego projektu.

Opinie lub uwagi w sprawie projektu należy składać na piśmie, w terminie od 1 października do 15 października 2020 r. w Urzędzie Miejskim w Darłowie, Pl. Tadeusza Kościuszki 9 lub drogą elektroniczną na adres: oss@darlowo.pl lub r.lepper-zalewska@darlowo.pl

[projekt_programu_wspolpracyPobierz](#)

Wrześniowe „Wiadomości Darłowskie”

już w obiegu!

written by Archiwum Urzędu Miejskiego w Darłowie | 28 września 2020

Wraz z końcem września oddajemy w Państwa ręce najnowszy numer „Wiadomości Darłowskich” - bezpłatnego biuletynu Królewskiego Miasta Darłowo.

W najnowszym numerze - który udostępniamy w wersji papierowej i elektronicznej - piszemy m.in. o:

- DarLnadii - planie budowy w Darłowie największego w Polsce północnej parku rozrywki,
- sezonie letnim 2020 na plażach w DarłóWKu,
- darłowskim e-cmentarzu,
- najnowszych inwestycjach miejskich i programach dla mieszkańców,
- kulturalnych wakacjach w Darłowie,
- sportowych sukcesach minionych miesięcy.

Bezpłatny egzemplarz do nabycia w niebieskim boksie ustawionym w centrum Pl. Tadeusza Kościuszki, a także w placówkach publicznych i niektórych marketach.

Polecamy także wersję cyfrową - do pobrania na stronie www.darlowo.pl - [w zakładce „Wiadomości Darłowskie”](#).

Dawid Jasiewicz (BPM)

Sprawozdanie burmistrza z działań w okresie pomiędzy sesjami

written by Archiwum Urzędu Miejskiego w Darłowie | 28 września 2020

Informacja z działań pomiędzy sesjami RM liczy zazwyczaj 7-10 stron maszynopisu. Dlatego wódtarz miasta na sesji mówił jedynie o wszystkich najważniejszych posunięciach, natomiast kompletna wiedza na te tematy znajduje się w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie internetowej miasta Darłowa.

Na wstępie Arkadiusz Klimowicz przedstawił radnym swojego nowego zastępcę. Jest nim od 1 września mgr ekonomii Rafał Nagórski. W Urzędzie Miejskim pracuje od półtora roku, jako pełnomocnik burmistrza ds. współpracy z inwestorami i instytucjami publicznymi. Przez kilkanaście lat był dziennikarzem „Głosu Pomorza” i „Głosu Koszalińskiego”. Pracował też w Regionalnym Centrum Informacji Europejskiej w Koszalinie. Żonaty 41-letni Rafał Nagórski jest kompetentnym, rzetelnym, uczciwym i pracowitym fachowcem.

W okresie pomiędzy sesjami RM referat integracji europejskiej i inwestycji koncentrował się na dwóch ważnych projektach. Jeden dotyczył poprawy naszego powietrza i zdrowia, a polega na udzielaniu grantów, jako dofinansowania mieszkańcom w ramach

przedsięwzięcia p.n. „Miasto Darłowo – ekologicznie i zdrowo – wymiana indywidualnych źródeł ciepła opalanych węglem w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Zachodniopomorskiego 2014-2020 – działanie 2.14 Poprawa jakości powietrza – Zachodniopomorski Program Antysmogowy. Na ten cel w Darłowie zaplanowano udzielenie 104 grantów na wymianę pieców kwocie po 7,5 tys. zł. Do tej pory wpłynęło 81 wniosków. Po ich przeanalizowaniu 66 zakwalifikowano do realizacji. Do dnia sesji podpisano już 59 umów.

Drugi projekt zachęca mieszkańców do inwestowania w termomodernizację i zmniejszenie energochłonności budynków mieszkalnych z samorządowym dofinansowaniem. Ma on dwie wersje pełną z dofinansowaniem w kwocie 50 tys. zł i częściową ze wsparciem kwotą 25 tys. zł. Miasto ma na ten cel 25 grantów. Do tej pory złożono zaledwie 9 wniosków, z których jeden nie spełnia wymogów. Burmistrz zachęca darłowian do składania wniosków o dofinansowanie tych ekologicznych przedsięwzięć, które będą miały wpływ na nasze zdrowie.

W dalszym toku sprawozdania burmistrz omówił jeszcze kilka innych ważnych przedsięwzięć inwestycyjnych takich jak np.

W ramach budżetu obywatelskiego z końcem sierpnia zakończono realizację projektu E-cmentarz. Ten projekt ułatwia rodzinom i bliskim odszukanie grobów osób pochowanych na obydwóch darłowskich cmentarzach. Zarządca cmentarzy jakim jest MPGK będzie uzupełniał i aktualizował bazę o nowe mogiły oraz dane osób w nich pochowanych.

Z dniem 7 września br. uzyskano od Powiatowego Inspektoratu Nadzoru Budowlanego w Sławnie pozwolenie na użytkowanie inwestycji prowadzonej na miejskim targowisku przy ulicach 1-go Maja i Stodolnianej. W tym czasie do Urzędu Miasta wpłynęło pismo od bazarowych kupców z prośbą o wydłużenie terminu prowadzenia handlu na parkingu przy ul. F. Chopina. Po konsultacjach władarz miasta wyraził zgodę na korzystanie z tymczasowego targowiska do końca roku 2020.

Kolejnym projektem inwestycyjnym zakończonym w ostatnim czasie było doposażenie darłowskiej Mariny w: tablice witającą żeglarzy, tablicę z planem Mariny jachtowej i obszarów South Coast Baltic. Ponadto port jachtowy wyposażono w wózki transportowe, stopnie, trapy, trójkołowe rowery, pralkę, suszarkę, defibrylator i urządzenie telewizyjne serwujące prognozy pogody na morzu z dostępem do Internetu, toaletę rodzinną, neon itd.

W dniu 22 września 2020 miasto otrzymało informację o możliwości realizacji inwestycji budowy łącznika pomiędzy zjazdem z ronda na ul. Nadmorskiej, a ul. Marynarską. Wartość tej inwestycji wynosi ok. 650 tys. zł. Natomiast wsparcie z funduszu Dróg Samorządowych ma wynieść 50% kosztów kwalifikowanych.

Referat współpracował również z ZZDW w Koszalinie w zakresie realizacji zawartej umowy na budowę wzdłuż ulic Mickiewicza, Sowińskiego i Morskiej ciągu pieszo-rowerowego. Roboty zostały zakończone. Nasze miasto partycypowało w niej kosztem 130.650 zł.

Ponadto darłowski samorząd otrzymał z Programu Rządowego Funduszu Inwestycji Lokalnych sumę 961.788 zł z przeznaczeniem na bliskie ludziom inwestycje. W najbliższym czasie poinformujemy mieszkańców na jakie inwestycje zostaną przeznaczone te środki.

Leszek Walkiewicz

Rozpoczęcie nowego roku szkoleniowego w klubie Ashihara Karate i Ju Jitsu w Darłowie

written by Archiwum Urzędu Miejskiego w Darłowie | 28 września 2020

Na początku września br. w Centrum Sportowym Herkules rozpoczął się nowy rok szkoleniowy Klubu Ashihara Karate i Ju Jitsu w Darłowie. Zajęcia w klubie nieprzerwanie od 33 lat prowadzi doświadczony instruktor sportu Karate i Ju Jitsu – shihan Dariusz Winiarski (6 dan Karate i Ju Jitsu, 5 dan Kick-Boxing, 3 dan Kobudo). Jak co roku klub prowadzi dwa razy w tygodniu zajęcia dla dzieci w wieku 4-8 lat poprawiające koordynację ruchową i ogólną sprawność fizyczną połączone z zabawami oraz treningiem Ashihara Karate i Grappling (rodzaj zapasów).

Zajęcia dla starszych dzieci, młodzieży i dorosłych odbywają się trzy razy w tygodniu i

obejmują trening takich sztuk walki jak: Ashihara Karate, Ju Jitsu, Kick-Boxing, Grappling i Kobudo (nunchaku, tonfa, kij-bo i kalaki).

Klub prowadzi także specjalne treningi na macie w formule Ashihara-Boxing & Kick-Boxing – MMA.

Wszystkie zajęcia klubu odbywają się na bezpiecznych zasadach, zgodnych z wytycznymi Ministerstwa Sportu dotyczących prowadzenia zajęć sportowych i sztuk walki podczas epidemii COVID-19. W roku szkoleniowym 2020/2021 klub planuje organizację wielu szkoleń i zawodów w Darłowie przy współpracy Polską Organizacją Ashihara Karate, Polską Federacją Sztuk Walki i Sportów Obronnych, Polskim Związkiem Ju Jitsu, Urzędem Miasta i Gminy Darłowo oraz Centrum Sportowym Herkules. Już w połowie października planowane jest pierwsze małe szkolenie oraz XI Pomorski Turniej dla dzieci, młodzieży i dorosłych pod hasłem „Ashihara Karate – przeciw uzależnieniom i patologiom społecznym,,. W listopadzie planowany jest egzaminy na stopnie szkoleniowe, a w grudniu IX Mikołajkowy Turniej. W okresie ferii zimowych klub planuje zorganizować kolejny kurs samoobrony

dla mieszkańców Darłowa oraz mały obóz zimowy. Planowane są także liczne wyjazdy instruktora i zawodników na szkolenia i zawody w kraju.

Więcej informacji o Klubie Ashihara Karate i Ju Jitsu w Darłowie – centralnym klubie Polskiej Organizacji Ashihara Karate można znaleźć na stronie internetowej: www.ashihara-karate.afr.pl/darlowo_klub.htm

---

Zachodniopomorski Lider NGO

written by Archiwum Urzędu Miejskiego w Darłowie | 28 września 2020

Rozpoczął się nabór do konkursu Zachodniopomorski Lider NGO, ogłoszonego przez Samorząd Województwa Zachodniopomorskiego. Już od 18 września br. można składać zgłoszenia w konkursie na najlepsze inicjatywy zrealizowane przez zachodniopomorskie organizacje pozarządowe w roku 2019. To już trzecia odsłona tego Konkursu. Termin zgłoszeń upływa 16 października 2020 r.

Regulamin Konkursu oraz formularz zgłoszeniowy znajdują się [TUTAJ >>](#)

Na najlepsze i najciekawsze inicjatywy czeka tytuł „Zachodniopomorskiego Lidera NGO 2020” a także pamiątkowe statuetki i nagrody pieniężne. Ogłoszenie wyników i wręczenie nagród nastąpi w listopadzie.

Szczegółowych informacji o konkursie udziela Łukasz Cieśliński z Pracowni Pozarządowej z Koszalina- tel. 609 144 511, lcieslinski@pracowniapozarządowa.pl.

[Zachodniopomorska Karta Rodziny i Seniora](#)

written by Archiwum Urzędu Miejskiego w Darłowie | 28 września 2020

ZACHODNIOPOMORSKA KARTA SENIORA I RODZINY

Karta umożliwia korzystanie z katalogu usług oferowanych przez partnerów Programu na terenie woj. zachodniopomorskiego.
Karty wydawane są bezpłatnie.

O Zachodniopomorską Kartę Seniora mogą ubiegać się:
- osoby z terenu woj. zachodniopomorskiego, które ukończyły 60 lat.

O Zachodniopomorską Kartę Rodziny mogą ubiegać się:
- rodzice z min. 2 dzieci oraz dzieci do 18 r.ż.
lub 26 r.ż. w przypadku kontynuowania nauki, dożywotnio dzieci z orzeczeniem o stopniu niepełnosprawności;
- rodziny zastępcze zamieszkałe pod wspólnym adresem;
- rodzinne domy dziecka.

SZCZEGÓŁY:

- strona www.rodzina.wzp.pl
- Karta Seniora – Urząd Miejski w Darłowie, pokój nr 8, tel. 94 314 22 23 do 26 wew. 230 lub e-mail: oss@darlowo.pl
- Karta Rodziny - Urząd Miejski w Darłowie, pokój nr 5, tel. 94 314 22 23 do 26 wew. 234 lub e-mail: oss@darlowo.pl

Urząd Marszałkowski Województwa Zachodniopomorskiego wspólnie z Gminami Województwa Zachodniopomorskiego realizują Wojewódzki Program Wspierania Rodziny i Systemu Pieczy Zastępczej na lata 2014-2020 pn. „Region dla Rodziny”. W ramach tego

Programu mieszkańcy Gmin otrzymują **Zachodniopomorską Kartę Rodziny i Zachodniopomorską Kartę Seniora** (rodziny z min. 2 dzieci oraz Seniorzy 60+). Posiadacz takiej karty (Rodzina lub Senior) może korzystać ze zniżek w miejscach, które te karty honorują.

Karta umożliwia korzystanie, na preferencyjnych warunkach, z katalogu ofert: kultury, edukacji, rekreacji, transportu i innych usług oferowanych przez partnerów Programu na terenie całego województwa zachodniopomorskiego.

Karty wydawane są bezpłatnie.

O Zachodniopomorską Kartę Seniora mogą ubiegać się osoby, które ukończyły 60 lat, i zamieszkują na terenie województwa zachodniopomorskiego.

Natomiast o Zachodniopomorską Kartę Rodziny mogą ubiegać się:

- a) rodzice prowadzący wspólne gospodarstwo domowe z minimum dwojgiem dzieci oraz dzieci (do 18 roku życia lub 26 roku życia w przypadku kontynuowania nauki, dożywotnio w przypadku dzieci legitymujących się orzeczeniem o stopniu niepełnosprawności);
- b) rodziny zastępcze zamieszkałe pod wspólnym adresem;
- c) rodzinne domy dziecka.

Przyznanie Karty następuje na podstawie wniosku złożonego w jednostce organizacyjnej Samorządu - tutaj: Urząd Miasta Darłowo. Wnioski rozpatrywane są w terminie 30 dni od daty jego złożenia. Odbioru Karty dokonuje się osobiście w miejscu złożenia wniosku o wydanie Karty. Karty są ważne z dowodem osobistym. W przypadku dzieci uczących się, Karta Rodziny jest ważna z legitymacją szkolną, bądź studencką.

W przypadku pytań prosimy o kontakt:

**Zachodniopomorska Karta Seniora i Rodziny- Urząd Marszałkowski
Województwa Zachodniopomorskiego, tel. 91 42 53 609 lub e-
mail: rodzina@wzp.pl**

**Zachodniopomorska Karta Seniora - Urząd Miejski w Darłowie, pokój nr 8, tel.
94 314 22 23 do 26 wew. 230 lub e-mail: oss@darlowo.pl**

**Zachodniopomorska Karta Rodziny - Urząd Miejski w Darłowie, pokój nr 5, tel.
94 314 22 23 do 26 wew. 234 lub e-mail: oss@darlowo.pl**

Wszystkie informacje znajdują się na stronie www.rodzina.wzp.pl - tutaj również dostępne są wnioski o wydanie karty seniora i rodziny, wykaz miejsc gdzie honorowane są karty oraz wzory Porozumień dla nowych partnerów.

Dodatkowe informacje dostępne są w Regulaminie wydawania i użytkowania Zachodniopomorskiej Karty Seniora oraz Zachodniopomorskiej Karty Rodziny.

Do pobrania:

[Porozumienie](#) (wspólne dla Karty Seniora i Rodziny)- Wzór porozumienia pomiędzy Województwem Zachodniopomorskim a podmiotami.

Do pobrania- Zachodniopomorska Karta Seniora:

[Regulamin](#) - Regulamin wydawania i użytkowania Zachodniopomorskiej Karty Seniora.

[Wniosek](#) - Wniosek o wydanie Zachodniopomorskiej Karty Seniora.

[Katalog Ulg](#)- Wykaz obowiązujących ulg oraz partnerów Programu.

Do pobrania- Zachodniopomorska Karta Rodziny:

[Regulamin](#) - Regulamin wydawania i użytkowania Zachodniopomorskiej Karty Rodziny.

[Wniosek](#) - Wniosek o wydanie Zachodniopomorskiej Karty Rodziny.

[Katalog Ulg](#)- Wykaz obowiązujących ulg oraz partnerów Programu.

Transmitowana sesja Rady Miejskiej

written by Archiwum Urzędu Miejskiego w Darłowie | 28 września 2020

Od blisko dwóch lat wszystkie sesje Rady Miejskiej w Darłowie są nagrywane i transmitowane na żywo oraz są do wglądu o każdej porze na stronie internetowej miasta.

W czwartek 24 września 2020 w darłowskim ratuszu obradowała na 27. w tej kadencji Rada Miejska. Rozpoczęła się podziękowaniami za znaczny wkład pracy i wręczeniem medali wybitych na okoliczność 75 -lat polskiego Darłowa. Otrzymali je od Arkadiusza Klimowicza - burmistrza Darłowa: **Joanna Witkowska** - dyrektorka ZS im. S. Żeromskiego, która z dniem 1 września przeszła do pracy w Miejskiej Bibliotece Publicznej jako jej szefowa, **Joanna Byrwa** zastępczyni dyrektorki ZS i. Żeromskiego w Darłowie, która obecnie zastępuje dyrektorkę ZSM, **Henryka Witkowska**, która po 23 latach pracy przestała dyrektorkować Przedszkolu i Żłobkowi Jacek i Agatka, **Maria Szafraniec** odchodząca na emeryturę zastępca kierownika Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej, **Krystyna Krakowiak** do niedawna dyrektorka Miejskiej Biblioteki Publicznej im. Agnieszki Osieckiej.

Grono tych pań w ciągu wielu lat pracy na odpowiedzialnych stanowiskach wdrożyło szereg nowatorskich pomysłów i rozwiązało masę trudnych problemów dla dobra naszego miasta i jego mieszkańców od maluchów począwszy po potrzebujących ich opieki osób starszych. Ze swej strony wyróżnieni dziękowali za dobrą i efektywną współpracę z burmistrzem i samorządem.

Przy okazji kierownik MOPS Waldemar Wieczorek przedstawił swoją nową zastępczynię Beatę Porębską, która wygrała konkurs na to stanowisko. Pani Beata Porębska od wielu lat koordynowała pracę zespołu pracowników socjalnych i kierowała Klubem Osób Niepełnosprawnych Psychiczenie Ich Rodzin i Przyjaciół „Niezapominajka”.

Jeszcze w pierwszej części sesji RM Teresa Nowakowska z upoważnienia wojewody zachodniopomorskiego wręczyła Dariuszowi Ziółkowskiemu zaświadczenie o wyborze na radnego RM. Nowy radny wspierany w wyborach przez Komitet Wyborczy Wyborców Arkadiusza Klimowicza ma 49 lat. Całe swoje życie związał z Darłowem – tu się urodził, wychował i pracuje. Jest synem wieloletniego radnego miasta Darłowo, śp. Edwarda Ziółkowskiego, którego misję ma zamiar kontynuować w Radzie Miejskiej, podtrzymując wysokie standardy moralne i etyczne, którymi odznaczał się szanowany i zasłużony dla darłowskiego samorządu Ojciec. Następnie nowy członek rady Miejskiej złożył na ręce przewodniczącego RM Czesława Woźniaka ślubowanie.

Leszek Walkiewicz

fot. Artur Wejnerowski

Pasowanie na Przedszkolaka w Przedszkolu przy Szkole

written by Archiwum Urzędu Miejskiego w Darłowie | 28 września 2020

Święto wyjątkowe z kilku powodów. Po pierwsze dla tych najmłodszych, którzy dopiero rozpoczynają swoją przygodę z edukacją, po drugie bo odbyło się w pierwszym w Darłowie

od podstaw wybudowanym nowym budynku przedszkola.

Z tej okazji za odwagę podjęcia się tak ważnej dla miasta i mieszkańców inwestycji Arkadiusz Klimowicz wręczył inwestorowi - Zbigniewowi Wysockiemu, jak i dyrektorowi Patrycji Walków (za wielki wkład pracy włożony w rozbudowę, jak i stworzenie nowej filii Przedszkola Przy Szkole) gratulacje i pamiątkowy medal wybity z okazji 75 lat Polskiego Darłowa.

fot. Artur Wejnerowski (BPM)

Walne zebranie Darłowskiej Lokalnej Grupy Rybackiej

written by Archiwum Urzędu Miejskiego w Darłowie | 28 września 2020

W środę 23 września w Terminalu Pasażerskim w Darłównu Zachodnim, odbyło się zwyczajne walne zebranie członków Darłowskiej Lokalnej Grupy Rybackiej w Dorzeczcu Wieprzy Grabowej i Unieści.

Przybyłych powitał Arkadiusz Klimowicz – burmistrz Darłowa i prezes zarządu DLGR. Zebranie poprowadził Grzegorz Lipski burmistrz Polanowa i jednocześnie wiceprezes zarządu DLGR. Sprawozdanie z działalności Zarządu za rok 2019, przedstawił dyrektor biura Rafał Radzikowski. Z przedstawionych informacji w sprawozdaniu wynika, że na skutek podpisania umowy z marszałkiem woj. zachodniopomorskiego DLGR otrzymała na rok 2019 dofinansowanie w kwocie 337.450 zł. Na koniec 2019 r. DLGR zrzeszało 218 członków.

W roku 2019 DLGR zakończyła nabór i oceniła wnioski złożone w V naborze oraz ogłosiła VI nabór wniosków. W V naborze złożono 38 wniosków na łączną sumę dofinansowania 7.493.434 zł, z czego przyznano 2.217.547 zł. W naborze VI złożono 12 wniosków na sumę 1.816.143 zł, z czego po rozpatrzeniu przyznano 1.663.687 zł. DLGR na przestrzeni ubiegłego roku zorganizowała szereg szkoleń dla beneficjentów w każdej z gmin członkowskich oraz dla władz Stowarzyszenia. Ponadto w ramach promocji dofinansowała w siedzibach gmin i miast imprezy takie jak np. dożynki, kiermasze itp.

Jako najlepsza z działających grup rybackich w naszym województwie 6 grudnia 2019 dostała z Ministerstwa Gospodarki Morskiej dodatkowe środki w kwocie 2.168.570,60 zł. Z tej sumy ma być przeznaczona kwota 700 tys. zł na jedno milionową inwestycję w Darłówniku przy ul. Wilków Morskich na budowę Centrum Edukacji Morskiej i Rybackiej.

Następnie sprawozdania finansowe za rok 2019, oraz z działalności Komisji Rewizyjnej za ten sam okres przedstawiła jej przewodnicząca Karolina Wojciechowska, która jednocześnie w imieniu komisji zawnioskowała o udzielenie absolutorium każdemu z członków zarządu DLGR. Zebrani w liczbie 88 mandatów zatwierdzili sprawozdania z działalności zarządu i komisji rewizyjnej za rok 2019 i jednomyślnie udzielili absolutorium kolejno każdemu z członków zarządu. W dalszym toku obrad podjęto uchwały w sprawie upoważnienia zarządu DLGR do dokonywania zmian w LSR i w regulaminie organizacyjnym Rady DLGR.

Leszek Walkiewicz

Ślubowanie uczniów klas pierwszych ZSM w reżimie sanitarnym

written by Archiwum Urzędu Miejskiego w Darłowie | 28 września 2020

Pandemia odciska się piętnem na wielu dziedzinach życia, mocno zmienia się funkcjonowanie każdej szkolnej społeczności. Inaczej działamy w szkole, na korytarzach uczniowie i nauczyciele w maseczkach, w tym roku inny wymiar zyskają także szkolne uroczystości. 9 października odbędzie się ślubowanie klas 1. W tym roku 141 uczniów Technikum Morskiego, 27 uczniów Liceum Ogólnokształcącego i 40 uczniów Branżowej Szkoły oficjalnie zostanie przyjęta do społeczności Zespołu Szkół Morskich w Darłowie.

Uroczystości odbędą się nie jak co roku na rynku miejskim, zaprosimy uczniów na salę gimnastyczną przy ulicy Chopina. O godzinie 10:00 odbędzie ślubowanie klas liceum ogólnokształcącego i branżowej szkoły. Podczas tej uroczystości pożegnany zostanie sztandar Zespołu Szkół im. Stefana Żeromskiego. O godzinie 11:30 planowane jest ślubowanie klas technikum. Oczywiście podczas uroczystości dominować będzie morski ceremoniał, ale wszystko przebiegać będzie z zachowaniem zasad bezpieczeństwa epidemiologicznego. Niestety w uroczystościach nie będą brali uczniowie wszystkich klas, a tylko uczniowie klas 1, ograniczona do minimum zostanie liczba gości.

Mamy nadzieję, że mimo tych ograniczeń ślubowanie będzie ważnym momentem w życiu naszej społeczności i na zawsze pozostanie w pamięci uczniów, nauczycieli i pracowników szkoły.

Magdalena Miszke – Dyrektor ZSM

Łap kulturę: Bardzo udane EDD 2020 z Tyrmandem w roli głównej

written by Archiwum Urzędu Miejskiego w Darłowie | 28 września 2020

W minioną sobotę, tj. 19 września 2020 w Darłowie w ramach Europejskich Dni Dziedzictwa 2020 odbyło się kilka ciekawych wydarzeń związanych z pisarzem roku 2020 – Leopoldem Tyrmandem. Do południa, każdy kto chciał, mógł skorzystać z atrakcji turystycznej – jaką był zaplanowany spacer literacki po Darłowie śladami Siedmiu Dalekich Rejsów Leopolda Tyrmanda. Przewodnikiem wycieczki była radna Rady Miejskiej a zarazem inicjatorka powstania (w Darłowie) jedynej na świecie ławeczki Leopolda Tyrmanda – Krystyna Różańska. Przechadzka po Darłowie śladami głównych bohaterów powieści Tyrmanda, której akcja rozgrywała się wczesną wiosną 1949 roku obfitowała w wiele anegdot, ciekawostek oraz wspomnień naocznych świadków, którzy pamiętali wizytę w Darłowie ekipy telewizyjnej. Ekipa ta pracowała nad produkcją filmu (1963 r.) „Naprawdę wczoraj”, w której w role główne wcielili się: Beata Tyszkiewicz i Andrzej Łapicki.

W ramach EDD2020 odbył się ponadto uliczny happening, podczas którego założono darłowskiemu LOLKOWI (pomnik – ławeczka) symboliczne, kolorowe skarpetki. Fragmenty powieści z opisem darłowskich, powojennych plenerów odczytali m.in.: biograf Marcel Woźniak, pracownicy, czytelnicy i przyjaciele Miejskiej Biblioteki Publicznej im. Agnieszki Osieckiej.

To nie był koniec atrakcji tego dnia. Po południu w Poczekalni Kultury na darłowskim Dworcu PKP odbyło się spotkanie poświęcone Tyrmandowi, w którym udział wzięli

zaproszeni goście: wspomniany Marcel Woźniak (który zapowiedział nową książkę pt. Tyrmand. Pisarz o białych oczach), Dorota Dziekiewicz – Pilich (artystka, która jest autorką ławeczki), Krystyna Różańska – pomysłodawczyni powstania ławeczki i Bartłomiej Skubisz (ESKAUBEI), muzyk – realizujący muzyczny projekt pn. Muzyczny Tyrmand.

Na zakończenie dnia odbiorcy wydarzenia wzięli udział we wspólnym komentowaniu kadrów z filmu „Naprawdę wczoraj” a także degustacji najlepszego lokalnego produktu kulinarnego jakim są Śledziobuły z Darłowa.

Bardzo udany dzień, w przemiłej atmosferze i wyjątkową drogą, w ramach Europejskich Dni Dziedzictwa 2020 śladami Siedmiu Dalekich Rejsów Leopolda Tyrmanda zorganizowały darłowskie instytucje kultury:

Darłowski Ośrodek Kultury im. Leopolda Tyrmanda

Miejska Biblioteka Publiczna im. Agnieszki Osieckiej w Darłowie

oraz Poczekałnia Kultury

Marcel Woźniak - biograf Leopolda Tyrmanda gościł w Darłowie

W miniony weekend, 19 września 2020 w ramach EED2020: Moja Droga – śladami Siedmiu Dalekich Rejsów gościliśmy w Darłowie – znawcę biografii Leopolda Tyrmanda, pisarza **Marcela Woźniaka**. Tym razem pisarz był moderatorem rozmowy, do której zaprosiliśmy: Krystynę Różańską (inicjatorkę powstania w Darłowie ławeczki Leopolda Tyrmanda – dodamy jedynej na świecie), Dorotę Dziekiewicz – Pilich (artystkę plastyka, która jest autorką rzeźby), Bartłomieja Skubisza – muzyka, który obecnie realizuje projekt pn. Muzyczny Tyrmand. Korzystając jednak z okazji i wizyty Marcela Woźniaka w Darłowie – nie omieszkaliśmy zapytać o jego nową książkę. **Tyrmand. Pisarz o białych oczach** – tak brzmi jej tytuł, ukaże się nakładem Wydawnictwa MARGINESY – 14 października br.

Dzięki sobotniemu spotkaniu – Ci, którzy wzięli w nim udział już wiedzą, że nie zabraknie tam wzmianki o inicjatywach darłowskich, wspomnianych będzie także kilka osób.

My zachęcamy do zamówienia książki online w przedsprzedaży. Jej oficjalna premiera – za niespełna miesiąc – a już dziś pokazujemy okładkę, na której Darłowa oczywiście nie zabrakło.

<https://marginesy.com.pl/sklep/produkt/133316/tyrmand-pisarz-o-bialych-oczach>

To był weekend w tyrmandowskim klimacie

EDD 2020 w Darłowie odbyły się w klimacie Siedmiu Dalekich Rejsów i Jazzu. Do Darłowa przyjechał i osobiście opowiedział o projekcie pn. Muzyczny Tyrmand, jego autor – Bartłomiej Skubisz. Muzyka, wokalistę rapowo – jazzowejnic na pewno

formacji Eskaubei i Tomak Nowak Quartet gościliśmy z koncertem w lutym tego roku. Tym razem był on gościem sobotniej debaty, która odbyła się w Poczekałni Kultury w ramach EDD2020.

Muzyczny Tyrmand to projekt muzyczny inspirowany twórczością Leopolda Tyrmanda. Muzycy na warsztat wzięli takie powieści jak: „Siedem Dalekich Rejsów”, „Zły”, „Filip” oraz „Dziennik 1954”. Dwa pierwsze – już swoje premiery miały. Wśród nich – „Nic na pewno” – z Darłowem i Siedmioma Dalekimi Rejsami w rolach głównych.

Polecamy uwadze

Mieszkańcy Darłowa czytali Tyrmanda

W minioną sobotę, 19 września w Darłowie – przy Ławeczce Leopolda Tyrmanda odbył się uliczny happening w ramach EDD2020. Dyrektorka Miejskiej Biblioteki Publicznej im. Agnieszki Osieckiej – Joanna Witkowska, założyła symboliczne kolorowe skarpetki darłowskiemu Lolkowi a mieszkańcy miasta, czytelnicy oraz biograf Marcel Woźniak – czytali fragmenty powieści.

Było... SZTOS, jak w powieści;-)

Księżna Zofia ma gest

Darłowski Ośrodek Kultury im. Leopolda Tyrmanda składa serdeczne podziękowania armatorom statków rzecznych „Księżna Zofia”, „Tristan” i „Izolda” za ufundowanie rejsu wycieczkowego w ramach EDD 2020 Śladami Siedmiu Dalekich Rejsów.

W ramach zorganizowanego spaceru po Darłowie ekstra atrakcją był rejs po Wieprzy – po handlowej części Portu Darłowo.

Armatorowi, mecenasowi kultury – serdecznie dziękujemy.

Biznes otwarty na kulturę... to się chwali;-)

Odszedł na wieczną wachtę

written by Archiwum Urzędu Miejskiego w Darłowie | 28 września 2020

Ze smutkiem informujemy, że 9 września 2020 odszedł na wieczną wachtę człowiek morza i radiowy dziennikarz Zbigniew Łazarewicz. Zbigniew był synem Karola i Bronisławy z domu Kwiatkowskiej urodzonym w Warszawie. Pochodził z rodziny patriotycznej. W Katyniu zamordowano jego stryja i ojca chrzestnego Waława Łazarewicza policjanta i dowódcę radiostacji mobilnej w Łomży.

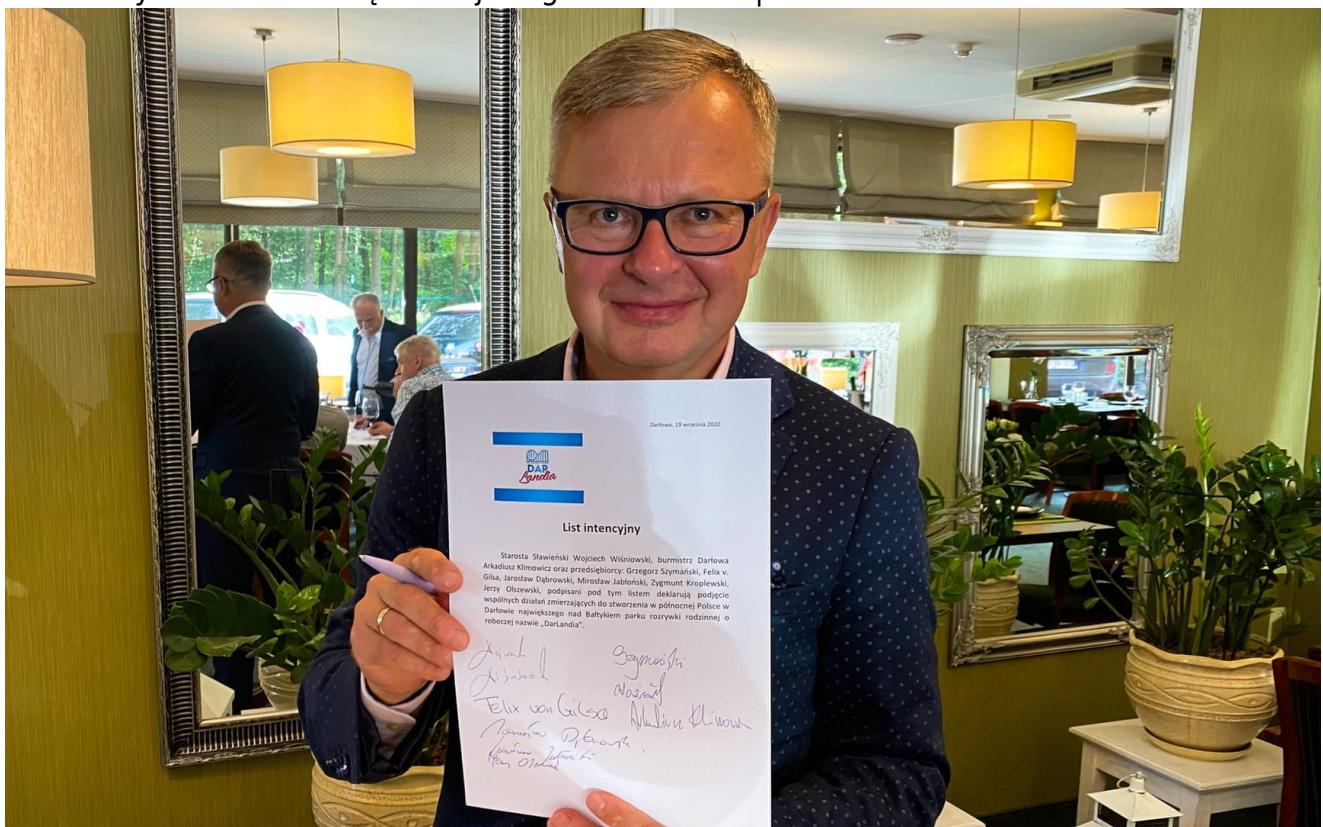
Ukończył Liceum Ogólnokształcące nr X im. Władysława IV. Następnie w latach 1963-1966 dokończył naukę na wydziale nawigacji w Państwowej Szkole Rybołówstwa Morskiego w Gdyni szkolącej kadry dla floty rybołówstwa morskiego. Przez wiele lat pływał po Morzach i Oceanach pracując jako radiooficer we flocie handlowej.

Zbigniew Łazarewicz razem z synem Cezarym był założycielem w Darłowie Komitetu Obywatelskiego Solidarność, który wystawił swoich zwycięskich kandydatów w wyborach Rady Miejskiej. Na spotkaniu 24 kwietnia 1989 r. Zbigniewa Łazarewicza wybrano przewodniczącym KO Solidarność. Pan Zbigniew wchodził w skład Redakcji opozycyjnych pism jak np. „Ucho”, „Gazeta Obywatelska”. W końcu lat 80-tych został wybrany przewodniczącym koszalińskiego Oddziału Konfederacji Polski Niepodległej. Był rozpracowywany przez Wydział Ochrony Konstytucyjnego Porządku Państwa WUSW w Koszalinie za organizowanie manifestacji pikiet antykomunistycznych domagających się zarejestrowania KPN.

W latach 1995-2002 mając koncesję radiową prowadził swoją stację radiową. W najwyższym miejscu Darłowa na wieży ciśnień umieszczono nadajnik o mocy 53 waty. Program emitowano na wysokich częstotliwościach UKF - 103,9 MHz. Studio urządzone w kontenerze. Audycje, komentarze i muzykę rozpoczynano o godz. 6 i nadawano go przez 18 godzin na dobę. Słynne były audycje z udziałem słupskiego komentatora Jerzego Izdebskiego. W ramach Komitetu Wyborczego Wyborców Niezawisli Darłowianie, startował w 2002 r w wyborach na burmistrza Darłowa. Ostatnio w Darłowie mieszkał przy ulicy Pocztowej nr 39. W roku 2003 przeniósł się do Warszawy na Pragę i tam zmarł. Msza Święta żałobna odprawiona została 21 września 2020 r. o godzinie 12.00 w Kościele MB. Częstochowskiej w Darłowie. Po Mszy Świętej ceremonia pogrzebowa odbyła się na Cmentarzu komunalnym Św. Gertrudy. Całej rodzinie składamy najgłębsze kondolencje i wyrazy współczucia.

DarLandia jak Energylandia

written by Archiwum Urzędu Miejskiego w Darłowie | 28 września 2020

Wzorem dla nas jest Energylandia - mówi Arkadiusz Klimowicz, burmistrz Darłowa, który wraz ze starostą sławińskim w sobotę 19 września podpisał list intencyjny z przedsiębiorcami deklarującymi chęć budowy w Darłowie największego parku rozrywki w Polsce Północnej.

Kilkadziesiąt hektarów między Darłowem a Darłówkiem Wschodnim wzdłuż ul. Morskiej to teren wstępnie rozpatrywany pod inwestycję, która może zrewolucjonizować rynek parków rozrywki na Pomorzu. To właśnie w Darłowie ma powstać największy w północnej Polsce

teren rekreacyjny, którego obszar docelowo można będzie powiększyć aż do blisko 100 hektarów. – Nie ukrywamy, że wzorem do którego będziemy dążyć jest znana w całym kraju i poza jego granicami Energylandia – mówi Arkadiusz Klimowicz.

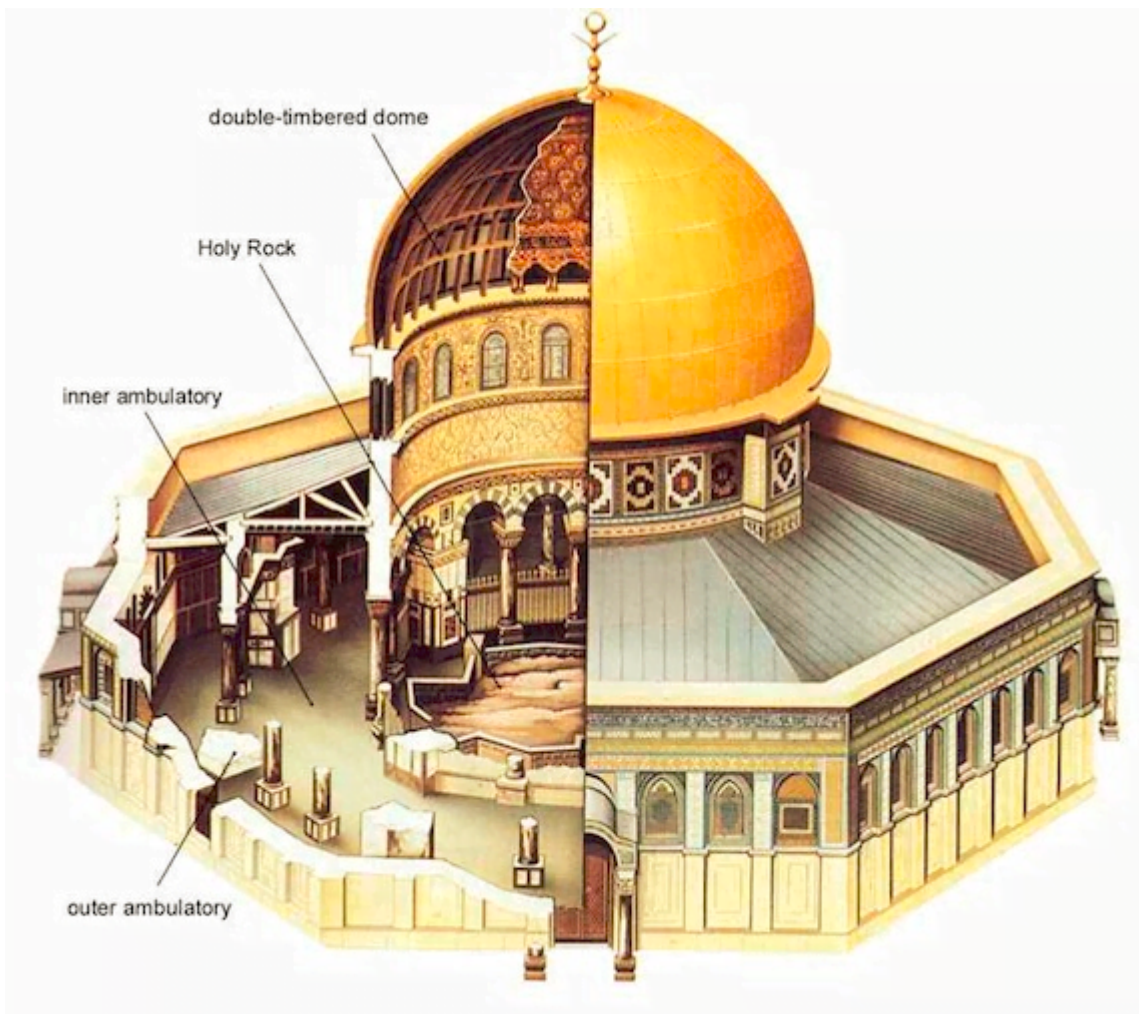
Robocza nazwa darłowskiego projektu to DarLandia. W minioną sobotę w darłowskim ratuszu doszło do spotkania, po którym podpisano list intencyjny w tej sprawie. – To pierwszy krok, który zrobiliśmy, by zrealizować marzenia – podkreśla burmistrz Darłowa, który wspólnie ze starostą sławieńskim Wojciechem Wiśniowskim liczy na to, że Darłowo wkrótce będzie nowym, gorącym punktem na mapie parków rozrywki. Pod listem intencyjnym podpisali się przedsiębiorcy: Grzegorz Szymański z sieci Hoteli Nadmorskich, Jarosław Dąbrowski, developer, właściciel dwóch tuneli aerodynamicznych pod Warszawą i w Katowicach oraz będącego na ukończeniu najgłębszego basenu na świecie budowanego pod Warszawą.

Sygnatariuszami listu są również: Felix v. Gilsa, pełnomocnik spółki dysponującej gruntami w Darłowie, Zygmunt Kroplewski, właściciel hotelu i akwaparku w Darłowie, Jerzy Olszewski, armator statków wycieczkowych i Mirosław Jabłoński, twórca parku dinozaurów Łeba Park.

Kościół Św. Gertrudy z rodowodem powiązaniem z templariuszami

written by Archiwum Urzędu Miejskiego w Darłowie | 28 września 2020

Klejnotem gotyckiej architektury, który unikalną sylwetką góruje nad północno-wschodnią częścią Darłowa jest kościół parafialny p.w. Św. Gertrudy. Wzniesiono go poza murami miasta w drugiej ćwierci XIV wieku, jako kaplicę szpitalną. Pełniła również rolę przytułku i miejsca noclegowego, dla pielgrzymów i podróżnych.

Kościół św. Gertrudy, a centralne budowle templariuszy

Według badań i analiz prof. Andrzeja Grzybowskiego, autorytetu w dziedzinie historii sztuki kościół p.w. Św. Gertrudy w Darłowie zbudowano w drugiej ćwierci XIV wieku. Tezę tę potwierdzają również badacze m.in.: Teresa Mroczo, Ludwig Böttger, Felix Boehmer i Iwona Strzelecka. Na Pomorzu przy końcu XIV wieku było znanych około 33 szpitali (przytułków) poświęconych św. Gertrudzie. Już w roku 1406 r. został wspomniany szpital św. Gertrudy w Darłowie. Natomiast wzmianka z 16 września 1497 r. przypomina o największej w dziejach Darłowa powodzi jaka nawiedziła Darłowo, wywołanej trzęsieniem ziemi i falą tsunami zwanej „Rykiem morskiego niedźwiedzia” (spowodowanej wielkim wybuchem gazu i ropy gwałtownie uwolnionym z pod dna Bałtyku). Gigantyczna fala całkowicie zniszczyła port i chaty rybaków, a trzy zacumowane tam statki wyrzuciła kilka kilometrów dalej na ląd, w tym jeden w pobliże kaplicy Św. Gertrudy.

Zakon Ubogich Rycerzy Chrystusa i Świątyni Salomona powstał w 1118 r. w Ziemi Świętej. Rycerze-zakonnicy chronili pielgrzymów i szlaki pielgrzymkowe. Po zdobyciu Jerozolimy przez krzyżowców od ówczesnego króla Ziemi Świętej Baldwina II otrzymali oni na swą siedzibę skrzydło pałacu, przylegające do dzisiejszego meczetu al-Aksa, który niektórzy krzyżowcy postrzegali jako Świątynię Salomona. Schrystianizowana świątynia zwana po

łacinie Templum dała nazwę zarówno zakonowi Templariuszy, jak i wznoszonych przez nich świątyń (templum).

Kopuła Skały zbudowana na miejscu Świątyni żydowskiej w VII wieku w celu uhonorowania Wniebowstąpienia Mahometa, była jednocześnie istotnym miejscem zarówno dla religii żydowskiej i chrześcijańskiej. Kopuła przykrywa skałę, na której – w/g Biblii Abraham chciał złożyć w ofierze Bogu swego syna Izaaka. Z tej samej skały wedle wierzeń muzułmanów Mahomet miał doznać wniebowstąpienia. Tutaj też Jakub miał zobaczyć drabinę wiodącą do nieba. Podczas chrześcijańskiego panowania w Jerozolimie (1099–1187 i 1229–1244) Kopuła na Skale służyła jako kościół.

Wzniesiono ją na planie ośmiobocznym z podwójnym wieńcem podpór wyznaczających dwa obejścia otaczające okrągłe sanktuarium. Powyżej został umieszczony cylindryczny tambur przykryty kopułą z połączonych płytek.

Niewątpliwie świątynie templariuszy na planie centralnym, tzn. na planie koła lub wieloboku nawiązywały do jerozolimskiej Kopuły na Skale (Świątyni Salomona). Z angielskich kościołów templariuszy na planie centralnym wzniesiono: Temple Church w Londynie, konsekrowany w 1185 r., kościół Grobu Św. w Cambridge z ok 1130 r, kościół Little Maplestead w hrabstwie Essex- kościół Jana Chrzciciela z ok 1335 r., St Sepulchre's w Northampton – kościół Grobu Św. Z ok 1100 r.

Najbardziej znaną komandorią templariuszy w prowincjach europejskich była bez wątpienia paryska siedziba zakonu. Komandoria paryska była siedzibą mistrza prowincji francuskiej oraz skarbnika zakonnego i zarazem królewskiego. Niestety do dnia dzisiejszego nic nie zachowało się po założeniu komandorii. Zabudowania domu paryskiego zostały niemal doszczętnie zniszczone w czasie Wielkiej Rewolucji.

Fakty z dziejów kościoła Św. Gertrudy

Tę centralną gotycką świątynię inspirowaną wczesnogotycką architekturą sakralną angielskich templariuszy zapewne wzniesli w najwyższym miejscu Darłowa joannici, którzy mieli w Darłowie już w pierwszej ćwierci XIII wieku kościół p.w. Św. Wojciecha oraz dwór i trzyłanowe gospodarstwo w Kopaniu. Joannici byli spadkobiercami templariuszy. Fundatorem świątyni była najpewniej rada miejska.

W Polsce darłowski kościół Św. Gertrudy ma najbardziej zbliżoną konstrukcję do XIII-wiecznej późnoromańskiej oszkarpowanej kaplicy zamkowej na rzucie 12 -boku z 6-cioma filarami we wnętrzu, w Legnicy. Niestety w czasach protestanckich została przebudowana.

Funkcje szpitalno – przytułkowe kościół św. Gertrudy zapewne pełnił do mniej więcej końca XV wieku. Przejął je wzniesiony w XV wieku kościół p.w. Św. Jerzego i szpital Św. Ducha. Wówczas dolną kondygnację kaplicy przeznaczono na ossarium. W roku 1539 kaplica Św. Gertrudy stała się własnością kościoła protestanckiego. Po pożarze kościoła w roku 1620 okna gotyckie zamurowano i zastąpiono wspólnym namiotowym dachem, który przetrwał do dziś.

Kościół św. Gertrudy podobnie jak szpital św. Jurgena i Ducha Świętego dysponowały dochodami z ziemi ornej oraz z zapisywanych testamentów. W połowie XVI w majątkiem

kościół św. Gertrudy zarządzali trzej prowizorzy jeden z rady parafialnej i 2 spoza kościoła. Prowizorzy sprawdzali przede wszystkim tzw. rok obrachunkowy, który rozpoczynał się od 4. niedzieli Wielkiego Postu i trwał do takiej samej niedzieli przyszłego roku.

Pierwsza wzmianka o dzwonie w kościele św. Gertrudy pochodzi z roku 1623, kiedy to przeniesiono go do kościoła św. Jerzego. W roku 1676 kościół św. Gertrudy dysponował dochodami w wysokości 151 talarów 2 grosze i 23 fenigi przy wydatkach 107 talarów 3 grosze i 9 fenigów. W 1718 r. dochód wynosił 32 talary 19 gr 22 fen., a wydatki 31 tal, 2 gr 12 fen. W 1773 r. kościół posiadał 12 kapitałów na łączną sumę 238 talarów 16 gr. Do kaplicy św. Gertrudy w roku 1849 należała posiadłość ziemska o powierzchni 2 morgi i 150 prętów oraz podwórze kościelne i ogród. W połowie XIX stulecia w kościele św. Gertrudy było 141 miejsc siedzących. Pobożni parafianie składali na rzecz kościoła św. Gertrudy testamenty – ofiary w celu opieki nad ich grobami.

Gruntowny remont kościoła wg projektu prof. Sackura został przeprowadzony w roku 1912 na 600 -lecie II lokacji miasta. Wówczas zasypano podziemia, obniżono poziom posadzki i zamurowano wejście do ossarium, oraz przebito dwa owalne okienka, jedno od strony północnej, drugie od strony południowo-zachodniej. Podczas I wojny światowej, w latach 1914 – 1915, w kaplicy św. Gertrudy odprawiano Msze Święte dla katolików.

Powojenne dzieje kościoła Św. Gertrudy

W latach 1945-1988 kościół pełnił funkcję kaplicy przedpogrzebowej. 30 lipca 1988 r. Rada Narodowa Miasta i Gminy Darłowo wydała postanowienie o przekazaniu kościoła Św. Gertrudy parafii. Ostateczne przejęcie świątyni nastąpiło w roku następnym.

Erygowanie parafii pw. św. Gertrudy, nastąpiło 26 lipca 1990 r. Pierwszym proboszczem został ks. Eugeniusz Gniłba. Rozpoczęto wówczas gruntowny remont kościoła, podczas którego odkryto polichromię figuralną, przedstawiającą Madonnię na tronie, klęczącą postać oraz wici roślinne. 12 sierpnia 1990 r. odprawiona została pierwsza Msza Święta w parafii św. Gertrudy – z powodu remontu przed kościołem, a 20 października 1990 r. – pierwsza Msza Święta w kościele św. Gertrudy. Następnie 14 września 1992 r. procesja błagalno- pokutna z krzyżem przeszła ulicami miasta na pamiątkę ślubów plebana i burmistrza z 1497 r.

Dalej 29 grudnia 1993 parafia św. Gertrudy z rąk Ministerstwa Kultury i Sztuki otrzymała II nagrodę w konkursie ogólnopolskim „Najlepszy użytkownik obiektu zabytkowego 1992” organizowanym przez Generalnego Konserwatora. Nagrodą były dwa świeczniki mosiężne z XVIII wieku. W roku 1993 przeprowadzono konserwację i rekonstrukcję organów, wykonano ścianę ołtarzową: malowidło, rzeźbioną i polichromowaną obudowę tabernakulum, podstawę pod krzyż i konfesjonały.

Podczas mszy św. 12 grudnia 1994 ks. bp Ignacy Jeż poświęcił dzwony zawieszony na wolnostojącej drewnianej dzwonnicy. Dzwony św. Gertrudy mają następujące charakterystyki: Pierwszy o tonie „Dis” waży 260 kg i ma średnicę 75 cm. Na płaszczu nosi napis Św. Gertruda, Par. p.w. św. Gertrudy, Darłowo A D 1994. Drugi o tonie „F” waży 193 kg i ma średnicę 68 cm. Na płaszczu widnieje wizerunek św. Wojciecha, z napisem: Św. Wojciech, Par. p.w. S.G. Darłowo AD 1994. Trzeci dzwon o tonie „G” waży 110 kg i

średnicę płaszcza 55 cm. Na płaszczu wizerunek św. Maksymiliana Kolbe i napis: Św. Maksymilian Maria Kolbe, Par. p.w. S.G. Darłowo AD 1994. Każdy dzwon posiada ornament poniżej górnej krawędzi dzwonu z nazwą firmy Saturnin Skubiszewski, Ludwisarnia Poznań. Kościół został konsekrowany 10 sierpnia 1997 r. przez biskupa Mariana Gołębiewskiego, w pięćsetną rocznicę pamiętnej powodzi z falą tsunami.

Architektoniczny Opis świątyni

Obiekt, z wyższą sześcioboczną częścią centralną otoczony jest dwunastobocznym niższym obejściem o bokach na przemian dłuższych i krótszych. Budynek murowany z cegły wsparty trójjuskowymi szkarpami. W trzech dłuższych bokach: (północno - wschodnim, południowo - wschodnim i południowo - zachodnim) umieszczono ostrołukowe profilowane portale wejściowe.

Kościół Św. Gertrudy wzniesiono w formie dwukondygnacyjnej w której górna kondygnacja służyła mszom i uroczystościom sakralnym, zaś dolna początkowo była miejscem szpitalno - przytułkowym, przekształconym następnie na ossarium, w którym gromadzono szczątki kostne ze zlikwidowanych grobów. Ślady istnienia dolnej kondygnacji - ossarium widoczne są w przyziemiu elewacji południowo-zachodniej. Znajdujemy tam górną część zamkniętej odcinkowo płyciny oprofilowaną wątkiem oraz na poziomie fundamentu półkuliście ułożone cegły wskazujące najpewniej wejście do ossarium.

Budowla jest przykryta namiotowym, dwunastobocznym dachem krytym gontem dębowym. W centralnej części dachu umieszczono ośmioboczną wieżyczkę z bardzo wysokim, ostrołukowym hełmem pokrytym gontem. Jest ona zwieńczona miedzianą iglicą z kulą, krzyżem i kurkiem. Pierwotnie osobny dach przykrywał nawę centralną, a osobny obejście. Obie połacie dachu rozdzielał murowany pierścień z sześcioma ostrołukowymi oknami. Okna za wyjątkiem jednego szczelinowego, przypominającego otwór strzelniczy na pierwszej kondygnacji są zamknięte łukiem półpełnym. Blendy zamknięte łukiem odcinkowym. Ściany i sklepienie waz z detalem architektonicznym pokryte pobielonymi tynkami grubości 5-7 mm.

Świątynię wzniesiono na fundamencie z polodowcowych granitowych otoczków połączonych zaprawą wapienną. Zarówno cokół jak i mury budowli wykonane są w wątku wendyjskim (słowiańskim) zwanym także dwuwozówkowym, który zanikł ostatecznie ok. roku 1420. Do wnętrza kościoła prowadzą profilowane ostrołukowe portale, oraz jedna przybudówka (zakrystia) na rzucie trapezu z dachem pulpitem krytym gontem.

Wnętrze i wyposażenie kościoła

Wnętrze kościoła, zaskakuje odwiedzających bogactwem form architektonicznych. Część środkowa kaplicy przykryta jest sklepieniem gwiazdowym sześcioramiennym o profilowanych żebrach opartych na sześciu filarach. Gwiazda sklepienia wyznaczona konstrukcją żeber z centralnym płaskim zwornikiem z krzyżem maltańskim podzielona jest trzema długimi i trzema krótkimi promieniami biegnącymi krzyżowo pod kątem 45 stopni w stosunku do osi długich. Dwunasto-palowa gwiazda łączy się ze ścianami obejścia dzięki 6 dwudzielnym (bez zaznaczenia osi pozornymi żebrami) wysklepkom żaglowym. Malowidło skomponowane przestylizowanej wici roślinnej szczelnie wypełnia przestrzenie

międzyżebrowe i dzięki artystycznemu zakomponowaniu pól wysklepków optycznie „dzieli” sklepienie na 24 pola.

Na sklepieniu malowidła 12 apostołów, oraz najstarsze Madonny z Dzieciątkiem w ciemnym płaszczu.

Kompozycja polichromii sklepienia i ścian jest ściśle podporządkowana ramom architektonicznym. Wić późnorenesansowej nieco manierystycznej formie tworzy kształt podobny do spirali. W miejscach spływu żeber wić wyrasta z przedstawień maskaronów. Umieszczono je w przewiązkach słupek oraz w ostrych końcach żagli. Żadna z form nie powtarza się. Większość masek umieszczona jest wokół otworów wentylacyjnych i odwadniających sklepienia co nadaje im zabawny, groteskowy charakter głów o rozdziawionych ustach.

Arkady zamknięte łukiem ostrym są wsparte na ośmiobocznych filarach o profilowanych narożach z cegły o przekroju w formie wałka z mniejszymi wałeczkami po bokach. Przęsła obejścia, przylegające do dłuższych ścian dwunastoboku, przykryte są sklepieniami gwiaździstymi na bazie sklepień krzyżowych, natomiast przęsła przylegające do ścian krótszych posiadają sklepienia sześciopole. W drugiej połowie XIX wieku wykuto od strony południowej trzecie wejście do świątyni.

Po wschodniej stronie kościoła znajduje się prezbiterium, wydzielone z trzech przęseł obejścia (większego i dwóch mniejszych przęseł). Prezbiterium ma podniesioną posadzkę o dwa stopnie. Ścianę tęczową zdobi polichromia przedstawiająca postaci św. Piotra, św. Gertrudy i św. Jakuba Starszego. Na pozostałych ścianach malowidła 10 apostołów i najstarsze Madonny z Dzieciątkiem. Za ołtarzem w 1961 r. odsłonięto polichromię iluzoryczną z przełomu XIX i XX wieku, ukazującą kolumny, pilastry z fakturą imitującą marmur oraz girlandy w górnej części malowidła.

Nad zachodnim wejściem do kościoła, na balkonie chóru muzycznego znajdują się organy z 1860 roku, ufundowane przez właściciela Towarzystwa Żeglugowego Edwarda Heptenmachera, z neobarokowym prospektem organowym. Pod chórem muzycznym, po obu stronach wejścia zachodniego, umieszczone są konfesjonały w formie dwudrzwiowej szafy, z cytatami z Biblii na drzwiach.

Wewnątrz budowli zachowały się m.in.: drewniane empory z XVII i XVIII wieku z bogato zdobionymi balustradami. Po obu stronach organów znajdują się po dwie balustrady empor, dekorowane kwiatami i atrybutami czterech ewangelistów: Mateusza (anioł), Marka (lew), Łukasza (wół) i Jana (orzeł), a także dwoma malowidłami cechu szewców-fundatorami empor. Pod spodem empory dekorowane są przepięknymi motywami roślinnymi. Na parterze zachowały się ławy kościelne z XVIII wieku z malowanymi przedpiersiami: kwiatowa, herbowa ukazująca herb Darłowa i herby najbogatszych cechów kupców i browarników, anielska oraz postaci św. Piotra, św. Pawła i reformatorów Marcina Lutra i Filipa Melanchtona.

W roku 1961 za ołtarzem odsłonięto polichromię ścienną z przełomu XIX i XX wieku: kolumny, pilastry z fakturą, która imituje marmur, z wijącymi się w górnej części girlandami. W 1990 roku dokonano odkrycia polichromii figuralnych: Madonny na tronie oraz klęczącej postaci i wici roślinnej. Kolejne malowidła dostrzec można za ołtarzem.

Pochodzą z przełomu XIX i XX w., przedstawiają kolumny i pilastry o fakturze imitującej marmur.

Opracował 18.09.2020 Leszek Walkiewicz

Zapraszamy na Europejskie Dni Dziedzictwa 2020

written by Archiwum Urzędu Miejskiego w Darłowie | 28 września 2020

EDD2020 - Moja Droga

Śladami Siedmiu dalekich rejsów Leopolda Tyrmanda

19 września 2020

Start - 11:00

Darłowo

#lolodok #2020TYRMAND

Darłowski Ośrodek Kultury im. Leopolda Tyrmanda, Poczekalnia Kultury oraz Miejska Biblioteka Publiczna im. Agnieszki Osieckiej zapraszają do udziału w obchodach Europejskich Dni Dziedzictwa 2020. W tym roku EDD2020 spaja wspólne hasło przewodnie - Moja Droga.

Z uwagi na fakt, iż Darłowski Ośrodek Kultury nosi imię wybitnego polskiego pisarza, publicysty i popularyzatora jazzu - Leopolda Tyrmanda a Rok 2020 jest jego rokiem, to

właśnie jego postać będzie przyświecała tegorocznym obchodom EDD2020 w Darłowie.

Zapraszamy do udziału w EDD2020: Moja Droga – śladami Siedmiu dalekich rejsów Leopolda Tyrmanda.

W programie wydarzenia m. in.: spacer po literackim szlaku turystycznym, na który zabierze nas radna Rady Miejskiej, przewodnik turystyczny i inicjatorka powstania w Darłowie ławeczki Leopolda Tyrmanda – Krystyna Różańska. Happening uliczny pt. kolorowe skary, czyli symboliczne przyjęcie Leopolda Tyrmanda w poczet lubiącychdarłowo i założenie mu kolorowych skarpet. Po południu zaś, zapraszamy do Poczkalni Kultury, gdzie porozmawiamy z Krystyną Różańską, rzeźbiarką Dorotą Dziekiewicz-Pilich, muzykiem Bartłojem Skubiszem z zespołu Eskaubei i biografem Marcelem Woźniakiem – o Leopoldzie Tyrmandzie i jego związkach z Darłowem.

Na zakończenie dnia będziemy dyskutować o kadrach z Naprawdę wczoraj. Zapraszamy i polecamy.

Program EDD2020: Moja Droga – Śladami Siedmiu Dalekich Rejsów Leopolda Tyrmanda

11:00 – SPACER PO DARŁOWIE LITERACKIM SZLAKIEM Siedmiu Dalekich Rejsów LEOPOLDA TYRMANDA. Przewodnik: Krystyna Różańska

Spotkanie uczestników na Dworcu PKP – Poczkalnia Kultury.

Na trasie:

- Dworzec PKP – peron, na którym kończyła się kariera pociągu ul. Bogusława X, którą spacerowali Ewa i Ronald
- Kościół św. Jerzego – Ławeczka Tyrmanda
- ul. Powstańców Warszawskich – most na Wieprzy/Zamek
- Rynek Miejski
- Brama Kamienna
- Kościół św. Gertrudy – cmentarz, który skrywa tajemnice zaginionego Tryptyku Króla Eryka
- Spacer ul. Wałową do Darłowskiego Ośrodka Kultury im. Leopolda Tyrmanda w Darłowie
- Nabrzeże Portowe – Elewatory

16:00 – KOLOROWE SKARY: HAPPENING ULICZNY

Symboliczne założenie kolorowych skarpetek Lolkowi. Miejsce: Darłowo skrzyżowanie ulic: Bogusława X z 1-go Maja. W programie: czytanie fragmentów Siedmiu dalekich rejsów – prowadzenie: Miejska Biblioteka Publiczna im. Agnieszki Osieckiej

POCZEKALNIA KULTURY

17:00 – „Rzecz dzieje się w Darłowie, niewielkim porcie na Zachodnim Pomorzu, wczesną

wiosną 1949 roku” popołudniowa kawa z udziałem:

- Krystyny Różańskiej – radnej Rady Miejskiej, inicjatorki powstania w Darłowie Ławeczki Tyrmanda
- Doroty Dziekiewicz – Pilich – autorki Ławeczki Leopolda Tyrmanda, autorki m.in. Fryderyka – statuetki Nagrody Muzycznej
- Bartłomieja Skubisza – członka zespołu ESKAUBEI, o projekcie Muzyczny Tyrmand

Rozmowę poprowadzi Marcel Woźniak – autor najnowszej książki Tyrmand. Pisarz o białych oczach.

SOBOTNI WIECZÓR FILMOWY – POCZEKALNIA KULTURY

20:00 Naprawdę wczoraj – dyskusja o kadrach z filmu

Uwaga: gramy w reżimie sanitarnym – obowiązuje: oświadczenie o stanie zdrowia oraz maseczka ochrony osobistej

Na wydarzenie zaprasza: Darłowski Ośrodek Kultury im. Leopolda Tyrmanda, Poczekalnia Kultury & Miejska Biblioteka Publiczna im. Agnieszki Osieckiej w Darłowie

#SEVENLONGVOYAGES

#EINHOTELINDARLOWO

Zwyczajna sesja Rady Miejskiej w Darłowie

written by Archiwum Urzędu Miejskiego w Darłowie | 28 września 2020

Szanowni Mieszkańcy Miasta Darłowo

Na podstawie art. 20 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 713) Przewodniczący Rady Miejskiej w Darłowie Czesław Woźniak

z w o ł a ł

XXVII sesję Rady Miejskiej w Darłowie, która odbędzie się w najbliższy czwartek **24 września 2020 roku o godz. 12.00** w sali posiedzeń Urzędu Miejskiego w Darłowie.

Porządek obrad będzie następujący:

1. Sprawy organizacyjne:

1.1 Otwarcie sesji i stwierdzenie kworum,

1.2 Wręczenie radnemu zaświadczenia o wyborze,

1.3 Złożenie ślubowania przez radnego,

1.4 Propozycje zmiany porządku obrad,

1.5 Zatwierdzenie protokołu sesji z dnia 7 lipca 2020 r. oraz z dnia 28 sierpnia 2020 r.

2. Sprawozdanie Burmistrza Miasta z działań podejmowanych w okresie między sesjami.

3. Trybuna Obywatelska:

- wnioski i postulaty Zarządów Osiedli,
- wnioski i uwagi mieszkańców.

4. Interpelacje.

5. Zapytania Radnych.

6. Podjęcie uchwały w sprawie zmian budżetu Gminy - Miasto Darłowo na 2020 rok.

7. Podjęcie uchwały w sprawie przyjęcia Programu Wspierania Rodziny w Mieście Darłowo na lata 2020 - 2022.

8. Podjęcie uchwały w sprawie zaliczenia drogi do kategorii drogi gminnej, tj. działki oznaczonej geodezyjnie numerem 43 obręb ewidencyjny 15 miasta Darłowo.

9. Podjęcie uchwały w sprawie pozbawienia kategorii drogi gminnej i wyłączenia z użytkowania części ulicy 1 Maja w Darłowie.

10. Informacja dotycząca przygotowania szkół i przedszkola na terenie Miasta Darłowo do roku szkolnego 2020/2021.

11. Odpowiedzi na interpelację.

12. Zamknięcie sesji.

Darłowo w hołdzie Sybirakom

written by Archiwum Urzędu Miejskiego w Darłowie | 28 września 2020

W 81. rocznicę napaści Związku Radzieckiego na Polskę – 17 września 2020 roku – w południe władze miasta Darłowo: burmistrz Arkadiusz Klimowicz wraz z zastępcą Rafałem Nagórskim i przewodniczącym Rady Miejskiej Czesławem Woźniakiem złożyli kwiaty pod Obeliskiem Kombatantów i Sybiraków na Skwerze im. gen. Władysława Sikorskiego.

Światowy Dzień Sybiraka, który obchodzimy właśnie 17 września, został ustanowiony w 2004 r. w celu oddania hołdu Sybirakom – zesłańcom przymusowo wysyłanych na wschód po napaści Sowiec, która była realizacją tajnego protokołu paktu Ribbentrop-Mołotow.

W Darłowie rokrocznie odbywały się obchody tego wydarzenia z udziałem m.in. pocztów sztandarowych i członków darłowskiej społeczności Sybiraków, jednak przez trwającą pandemię koronawirusa postanowiono o ograniczeniu tegorocznych obchodów rocznicowych, zachowując przy tym ich godny charakter.

Dawid Jasiewicz (BPM)

Fot. Daniel Frącz (BPM)

Przeciwpowodziowa inwestycja nad Wieprzą

written by Archiwum Urzędu Miejskiego w Darłowie | 28 września 2020

Wzdłuż brzegów rzeki Wieprzy w Darłowie realizowana jest inwestycja o nazwie „Poprawa warunków przepływu wody w obrębie miasta Darłowo wraz z zabezpieczeniem przeciwpowodziowym”. Inwestorem są Wody Polskie i Regionalny Zarządu Gospodarki Wodnej w Szczecinie.

Prace budowlane na odcinku ponad 3 km o wartości blisko 16 milionów złotych brutto prowadzi firma Melbud S.A. z Grudziądza która wygrał przetarg nieograniczony oraz jej podwykonawcy.

Przedsięwzięcie jest dofinansowane ze środków Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Zachodniopomorskiego 2014-2020 Oś Priorytetowa III Ochrona środowiska i adaptacja do zmian klimatu, Działanie 3.1. Ochrona zasobów wodnych.

Realizowana inwestycja Wód Polskich pomoże w rozwiązaniu problemu sezonowych podtopień. Wykonanie urządzeń i obiektów hydrotechnicznych poprawi warunki przepływu wód w obrębie miasta. Rzeka Wieprza i Kanał Młyński zostaną uregulowane poprzez m.in. udroźnienie koryta rzeki, ale i przebudowę urządzeń infrastruktury melioracyjnej i hydrotechnicznej. Umocnione zostaną brzegi i odbudowane wały przeciwpowodziowe. Zamontowane zostaną także nowe przepusty wałowe, klapy zwrotne, ścianki szczelne czy przegrody mobilne. Przedsięwzięcie wiąże się z koniecznością wycięcia kilkunastu drzew rosnących bezpośrednio przy brzegu.

W roku 2021 i w latach następnych (5 lat gwarancji) mieszkańcy Darłowa będą mogli czuć się bezpiecznie. Zapewnienie swobodnego spływu wód pozwoli zmniejszyć wysokość i czas

trwania fali powodziowej, natomiast modernizacja obwałowań doprowadzi do skutecznego zabezpieczenia miasta przed wezbraniem.

Leszek Walkiewicz

Festiwal Tyrmanda

written by Archiwum Urzędu Miejskiego w Darłowie | 28 września 2020

W dniach 11-13 września 2020 roku, na zaproszenie dyrektora Miejskiego Domu Kultury w Stalowej Woli – pana Marka Gruchoty, w Festiwalu Tyrmanda uczestniczyły dyrektorki darłowskich instytucji kultury. Darłowski Ośrodek Kultury im. Leopolda Tyrmanda reprezentowała Magdalena Burduk, Joanna Witkowska – Miejską Bibliotekę Publiczną im. Agnieszki Osieckiej. Trzydniowy Festiwal był świętem literatury, jazzu i architektury. Wszystkie te dziedziny świadczą o bogactwie zainteresowań Leopolda Tyrmanda.

Imprezę zainaugurowała rozmowa o architekturze z udziałem: Beaty Chomałowskiej, Anny Cymer, Andrzeja Siwka i Andrzeja Skalimowskiego. Podczas uroczystego otwarcia Festiwalu mogliśmy wysłuchać koncertu pn. „Jazz w Alfabcie Tyrmanda” w wykonaniu Igi Zalewskiej i Kuby Płużka. To nie jedyne wydarzenia muzyczne o jakie zadbali organizatorzy Festiwalu – dodaje M. Burduk.

W programie znalazły się ponadto takie koncerty jak: „Dyletantyzm” w wykonaniu młodego rapera ŁJK, zagrało także Trio Wojciecha Karolaka a imprezę zakończył występ grupy muzycznej ESKAUBEI, którą mieliśmy przyjemność gościć w Darłowie w lutym tego roku. Wśród gości, którzy odwiedzili Stalową Wolę znalazły się takie osobistości jak: Dariusz Pochocki, Marcel Woźniak, Bartłomiej Skubisz, Paweł Sołtys (Pablopavo), Hieronim Wrona, Filip Springer, Łukasz Drewniak oraz wspomniane wcześniej – Beata Chomątowska i Anna Cymer – wymienia Joanna Witkowska.

Bardzo ciekawy festiwal, mnóstwo rozmów, ciekawostek i zapowiedzi... w tym nowej książki Marcela Woźniaka pt.: „TYRMAND. Pisarz o białych oczach” a także muzycznych premier utworów w ramach projektu pn. „MUZYCZNY TYRMAND”, który realizowany jest przez Eskaubei.

Dla wizytującej Stalową Wolę delegacji z Darłowa wyjazd ten był ważny nie tylko z uwagi na Festiwal Tyrmanda. To było cenne study tour, podczas którego mogliśmy przyjrzeć się z bliska pracy ludziom kultury z Podkarpacia, zwiedzić główny ośrodek kulturalny, bibliotekę i Muzeum Regionalne – komentując: J. Witkowska i M. Burduk.

Oczywiście w trakcie Festiwalu nie zabrakło możliwości zaacantowania Darłowa – miasta, w którym znajduje się polski brzeg Leopolda Tyrmanda. 12 września br., w ogrodzie Muzeum Regionalnego w Stalowej Woli odbyło się spotkanie nt.: „Tożsamości miejsca w literaturze”. W dyskusji tej udział wzięła Magda Burduk z DOK Darłowo.

A wszystko to... działo się we wrześniu 2020 roku. Roku – Leopolda Tyrmanda.

[W najbliższą sobotę, 19 września 2020 – zapraszamy do Darłowa na Europejskie Dni Dziedzictwa. W tym roku pod hasłem: Moja Droga. Śladami Siedmiu Dalekich Rejsów Leopolda Tyrmanda. Zapraszamy.](#)

Darłowo wybiło kolejny medal

written by Archiwum Urzędu Miejskiego w Darłowie | 28 września 2020

W tym roku obchodzimy „żelazną” rocznicę przyłączenia naszego miasta do ziem polskich. Z okazji 75-lat polskiego Darłowa lokalny samorząd postanowił dopełnić tradycji i wybić kolejny medal okolicznościowy, dopełniając już dość sporą kolekcję takich krążków.

Tym razem na mosiężnym patynowanym awersie możemy zobaczyć na pierwszym planie Stanisława Dulewicza – pierwszego polskiego burmistrza Królewskiego Miasta, trzymającego w dłoniach swoją ulubioną teczkę na dokumenty. Wizerunek został zaczerpnięty z pierwszej (po powołaniu nowych władz Darłowa) fotografii wykonanej przed miejskim magistratem. Dlatego na drugim planie znalazł się aktualny ratusz z fontanną rybaka oraz wyłaniającą się w oddali charakterystyczną wieżą Kościoła Mariackiego. To nawiązanie i połączenie ze sobą dwóch odległych lat, czyli roku 1945 i roku 2020. Przeszłości i teraźniejszości.

W centrum odlewu widnieje oficjalny logotyp towarzyszący tegorocznym obchodom, a nad nim przeczytamy trzy różne nazwy naszej miejscowości, które obowiązywały na przełomie 75-lat: Rügenwalde, Derłów oraz aktualna – Darłowo.

Rewers zdobi już doskonale znany z poprzednich wydań medali – herb Darłowa. Za projekt odlewu (włączając formę logotypu rocznicy) w całości odpowiedzialny jest utalentowany darłowski grafik i radny Powiatu Sławno – Daniel „Bonzay” Frącz.

Z racji na sytuację związaną z panującą pandemią miasto przełożyło uroczystą akademię związaną z 75-leciem polskiego Darłowa na listopad. Tam pamiątkowe mosiężne wyróżnienia zostaną oficjalnie przyznane zasłużonym przez Burmistrza Arkadiusza

Klimowicza.

Do tej pory jednak już kilka takich wyróżnień zostało przyznane. Uhonorowani medalem zostali m.in.:

- Program Szkło Kontaktowe TVN24
- Wojciech Zimiński – dziennikarz, poeta, scenarzysta
- Henryk Sawka – dziennikarz, poeta, scenarzysta
- Andrzej Kraśnicki – prezes ZPR i Polskiego Komitetu Olimpijskiego
- Stanisław Wziątek – wicemarszałek Województwa Zachodniopomorskiego
- Marek Krajewski – pisarz, Honorowy Obywatel Darłowa
- Cezary Łazarewicz – pochodzący z Darłowa pisarz, dziennikarz, publicysta i laureat nagrody Nike
- POC Partners – belgijski inwestor realizujący m.in. projekt Marina Royale w Darłowie
- Mieczysław Struk – marszałek województwa pomorskiego –
- Marta Chełkowska – prezes Pomorskiej Regionalnej Organizacji Turystycznej
- Kazimierz Kuligowski – Powstaniec Warszawski
- darłowscy kombatanci oraz zaproszeni Goście obchodów wybuchu Powstania Warszawskiego
- Jan Skórski – pionier ziemi darłowskiej (pośmiertnie)
- ojciec Damian Basarab – wieloletni franciszkanin darłowskiej parafii NMP
- Niepubliczne Przedszkole „Great Sasetka”

Wyjątkowe obchody upamiętniające wielką powódź

written by Archiwum Urzędu Miejskiego w Darłowie | 28 września 2020

16 września 1497 roku Darłowo nawiedziła największa w historii powódź morska, do dziś kojarzona ze zjawiskiem fal tsunami czy nawet nazywana w zapiskach historycznych „Niedźwiedziem Morskim”. Ówczesni mieszkańcy Darłowa schronienie znaleźli na górze, gdzie dziś znajduje się cmentarz miejski i usadowiona jest jedna z najpiękniejszych budowli typu skandynawskiego – rotundowy Kościół Św. Gertrudy (patronki podróżujących). Do dziś w nadmorskim Darłowie podtrzymywana jest coroczna tradycja odnawiania ślubów przez przedstawicieli duchowieństwa, samorządu, mieszkańców w trwodze przed wielkim żywiołem. Tradycja ta jest podtrzymaniem ślubów z roku 1497, kiedy to pleban i burmistrz obiecywali, że każdego roku uroczyście świętować będą po nabożeństwie ku chwale Boga, Maryi i Świętych. Tradycja ta trwa niezmiennie do dnia dzisiejszego.

W tym roku, w 523. rocznicę tamtych tragicznych wydarzeń - z racji nadal trwającej pandemii koronawirusa - obchody miały inną formę, niż w latach minionych. 14 września - w Święto Podwyższenia Krzyża Świętego - w duchu zawierzenia Miasta Opatrzności Bożej i Matce Najświętszej odbyła się uroczysta msza święta pod przewodnictwem ks. bpa Krzysztofa Włodarczyka. W nabożeństwie uczestniczyli m.in. burmistrz Arkadiusz Klimowicz i przewodniczący Rady Miejskiej - Czesław Woźniak, którzy przybyli do Kościoła Mariackiego z insygniami władzy samorządowej.

Tradycyjne procesje pokutno-błagalne odbywały się bez przerwy do roku 1945. Po latach, kiedy jej zabraniano – ówczesny proboszcz parafii p.w. Matki Bożej Częstochowskiej – ks. Janusz Jędrzysek w roku 1991 wznowił tradycję proszenia Boga, o to, żeby podobne klęski jak ta sprzed 523 lat nie nawiedzała już nigdy więcej Darłowa.

BPM

Fot. [Parafia M. B. Częstochowskiej w Darłowie](#)

10-lecie przedszkola „Great Sasetka”

written by Artur Wejnerowski | 28 września 2020

Niepubliczne Przedszkole „Great Sasetka” - znajdujące się przy ul. mjr. Hubala 8 w Darłowie - świętuje 10-lecie swojego istnienia! Z tej okazji okolicznościowe gratulacje złożył burmistrz miasta Arkadiusz Klimowicz na ręce właścicieli placówki - Państwa Joanny i Emila Misztalów.

W geście podziwu i szacunku dla dziesięcioletniej działalności przedszkola wódcarz Darłowa uhonorował ten piękny jubileusz, wręczając placówce okolicznościowy medal wybity przez miasto z okazji przypadającej na 2020 rok 75. rocznicy powrotu Darłowa w granice Polski.

Gratulujemy właścicielom, pracownikom i rodzicom przedszkolaków Niepublicznego Przedszkola „Great Sasetka” tego pięknego 10-lecia!

Dawid Jasiewicz (BPM)

[Darłowo wzięło udział w Europejskich Dniach Dziedzictwa](#)

written by Archiwum Urzędu Miejskiego w Darłowie | 28 września 2020

W ramach tegorocznych Europejskich Dni Dziedzictwa 2020 w sobotę 12 września Muzeum Zamek Książąt Pomorskich w Darłowie zaprosiło mieszkańców Darłowa do odwiedzenia autokarem skansenu „Stary Młyn” w Nacmierzu w gminie Postomino i na promocję publikacji p.t. „Korowód muzealnych pokoleń”, związanej z jubileuszem 90-lecia Muzeum w Darłowie.

Wieś Nacmierz w gminie Postomino leży 16 km na pn-wsch od Darłowa i 4 km od Jarosławca oraz 3 km od jeziora Wicko. Nazwa wsi pochodzi od nazwiska jej założyciela w XIII wieku pomorskiego rodu Naczemierów (późniejszych von Natzmer). Natzmerowie należeli do najstarszych rodów rycerskich pochodzenia słowiańskiego. Na terenach zaodrzańskich i u ujścia Odry notowani byli już na początku XIII stulecia w 1207 r. Jeden z Natzmerów sprawował nawet urząd kasztelana dymińskiego. Z zaodrzańskiej części Pomorza w rejon Kołobrzegu Natzmerowie przenieśli się w 1262 do ziemi kołobrzesckiej i wkrótce dalej w rejon Darłowa, gdzie związali się z władcą Pomorza wschodniego Mściwojem II.

Przed 1304 rokiem Jan Gniewomirowic Nacmier założył Stary Jarosław oraz Borzyszkowo i Pątnowo. Następnie jego syn Jan Naćmier zapewne wraz z bratem Jarosławem Nacmierem w 1330 r. uzgodnili z cystersami z Bukowa Morskiego przebieg granicy pomiędzy ziemią klasztoru a ich wsiami Rzysszczewem i Starym Jarosławiem.

W następnym pokoleniu w posiadaniu rodziny von Natzmer znalazła się także wieś Kusice i Łącko. Wtedy najpewniej lokowali Nacmierz. Dopiero z końcem XV wieku potomkowie Jana Naćmiera, Henryk i Chrystian Natzmerowie zamienili majątki w pobliżu Darłowa na dobra książęce w sąsiedztwie. W 1378 r. posiadali również Laski Pomorskie, a w 1398 r. – Jeżyczki.

Wieś Nacmierz została wymieniona 29 listopada 1394, kiedy to księżna Adelajda wdowa

po Bogusławie V wraz z pasierbem księciem Warcisławem VII i synami Bogusławem VIII i Barnimem V, w wystawionym dokumencie w Słupsku podarowała kartuzom tę wieś pod założenie w niej klasztoru kartuzów. Pomorscy kartuzi rozpoczęli w niej nawet budowę klasztoru, jednak kapituła generalna wstrzymała jego budowę. Ostatecznie klasztor Korona Marii wzniesli kartuzi, sprowadzeni z Arnsbocken koło Lubeki w Darłowie w roku 1407. W księdze uposażeń darłowskiego klasztoru kartuzów wymieniony jest m.in. młynarz Hans Schreder z Nacmierza zmarły w roku 1450.

W czasie reformacji w 1541 r. kartuzi mieli w Nacmierzu 30 łanów średnich ziemi, które wydierżawili chłopom. Z tego tytułu rocznie pobierali czynsz w wysokości 156 grzywien i 1 szeląg. Po kasacji klasztoru wieś ulicówkę włączono do książęcej domeny w Darłowie. W wiosce w XVII wieku mieszkało 12 chłopów i 2 chałupników. Był również młyn.

Przed 1939 rokiem w wiosce znajdowały się 3 młyny, gospoda ze sklepem kolonialnym, stanowisko pocztowe, 2 zakłady kowalskie, drugi sklep kolonialny, przedsiębiorstwo przewozowe, spółdzielnia mleczarska z zakładem produkcyjnym, urząd stanu cywilnego. Mieszkał m.in. szewc, cieśla, 2 stolarzy. W wiosce nie było kościoła. Ewangelicka ludność należała do parafii w Łącku. Działała jednoklasowa szkoła. Podczas II wojny światowej w budynku szkolnym była letnia ochronka dla dzieci. Wojska radzieckie zajęły Nacmierz 7 marca 1945 r. Większość Niemców wysiedlono w połowie 1946 roku.

W latach 1945-54 Nacmierz był siedzibą gminy składającej się z 21 następujących gromad: Bylica, Chudaczewko, Chudaczewo, Dzierżęcín, Górsko, Jarosławiec, Jezierzany, Kanin, Karsino, Korlino, Królewo, Łącko, Marszewo, Masłowice, Nacmierz, Pieńkowo, Postomino, Rusinowo, Wicie, Wszędzień i Złakowo.

Od dwóch miesięcy rodzina Zawadów z Jarosławca w budynku starego młyna własnym sumptem urządziła skansen „Stary młyn”. Jest to jedyne w swoim rodzaju muzeum powstałe w budynku z 1928 r. motorowego młyna, początkowo napędzanego silnikiem na gaz drzewny, a następnie elektrycznością. Do roku 1999 jeszcze meł mąkę i kaszę. Młyn zastąpił stojący w pobliżu wiatrak.

W skład ekspozycji wchodzi nie tylko wszelkie urządzenia i narzędzia młynarskie, ale także żarna, różnorakie narzędzia i maszyny rolnicze używane do uprawy ziemi przed wieloma latami, urządzenia do produkcji masła, kolekcja kufli i butelek, żelazka na duszę i żar, bryły bursztynu, w tym jedna o masie 1,5 kg i dwie z inkluzjami, przyrządy do pieczenia opłatków, wyposażenie dawnych warsztatów rzemieślniczych, zegary, monety i banknoty, notgeldy, patefon, odznaczenia, zapalniczki, radia, telewizory, dzwonki, ozdobne wyroby z porcelany, dokumenty i inne oryginalne eksponaty codziennego użytku, których może pozazdrościć niejedno muzeum. Przytłaczająca większość eksponatów i artefaktów pochodzi z rodzinnych kolekcji zbieranych od ponad 40 lat. Ci wspaniali pasjonaci ocalili europejskie dziedzictwo kulturowe dla przyszłych pokoleń.

Dzięki skansenowi możemy prześledzić proces produkcji mąki pszennej, żytniej, otrąb i kaszy. Możemy poznać dawne narzędzia i urządzenia jak np. XIX -wieczną lodówkę. Do najcenniejszych eksponatów zaliczyć należy grot z epoki brązu, denar Mieszka I, czy dawna protestancka Biblia.

Po muzeum młynarstwa oprowadzał nas jego opiekun i przewodnik Roman Zawada.

Zwiedzenie skansenu, w którym czuje się zapach mąki pozostawia niezapomniane wrażenia, których nie zastąpią żadne lekcje. Otwarcie skansenu - muzeum w Nacmierzu podniosło atrakcyjność regionu, a wieś mocno zaznaczyła się na turystycznym szlaku.

Skansen czynny jest każdego dnia od 10 do 19. Grupy są oprowadzane co godzinę. Ceny biletów od 15 zł indywidualny, 12 - rodzinny i 10 zł - grupowy.

W drugiej części organizatorzy Europejskich Dni Dziedzictwa z Renatą Potomską na czele zaprosili uczestników wydarzenia do Jackowa w Jarosławcu na pajdę chleba ze smalcem i ogórkiem. Tam też wszyscy zainteresowani otrzymali jeszcze ciepłe wydawnictwo pt. „Korowód muzealnych pokoleń” wydane przez Muzeum Zamek Książąt Pomorskich autorstwa Renaty Potomskiej.

Leszek Walkiewicz